

Ljubljana, 15. november 2012

Spoštovani minister Černač,

Evropska komisija je v svoj delovni program za leto 2013 uvrstila razpravo o podnebno – energetskih ciljih EU po letu 2020. S tem se začne razprava o ciljih za leto 2030, do katerih se opredeljujemo v nadaljevanju pisma.

V Focusu, društvu za sonaraven razvoj, (in Friends of the Earth Europe ter Climate Action Network Europe) menimo, da je 'kombiniran' pristop, ki je v veljavi za obdobje do leta 2020 – s cilji za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, obnovljive vire energije ter energetske prihranke – najboljši ter bi ga bilo potrebno ponovno uporabiti za obdobje do leta 2030. Vendar z eno temeljno spremembo: če je EU resna glede boja proti podnebnim spremembam in dekarbonizaciji energetskega sistema, morajo postati cilji za energetske prihranke do leta 2020, 2030 ter za nadaljnja obdobja pravno zavezujoči.

Pravno zavezujoči cilji bodo zagotovili:

- **Ambiciozno zmanjšanje emisij:** 'Kažipot za prehod h konkurenčnemu nizko-ogljiknemu gospodarstvu do leta 2050' Evropske komisije kaže, da je zmanjšana poraba energije predpogoj za doseganje srednje in dolgoročnih ciljev zmanjšanja emisij EU. Vsi scenariji dekarbonizacije v 'Energetskem kažipotu 2050' Evropske komisije se zanašajo na znatno zmanjšanje rabe energije. Podobno Mednarodna agencija za energijo ocenjuje, da bo že do leta 2035 polovico zmanjšanja emisij EU potrebno prispevati skozi politike varčevanja z energijo.
- **Uravnotežene proračune:** Ali si lahko EU privoščiti ne varčevati pri energiji? Nizozemska raziskovalna organizacija ECOFYS ocenjuje, da bi doseganje cilja EU za 20 % energetskih prihrankov do leta 2020 pomenilo 200 milijard EUR neto prihrankov na leto. Podobne ali višje letne prihranke lahko pričakujemo do leta 2030, pod pogojem, da bodo vzpostavljene učinkovite politike varčevanja z energijo.
- **Energetsko varnost, poslovne priložnosti in nova delovna mesta:** EU porabi preko 400 milijard EUR letno na uvoz energentov. To predstavlja enega od največjih prenosov premoženja na svetu. Vlaganje tega denarja v ukrepe za zmanjšanje rabe energije ne bi zgolj odpravila uvozno odvisnost, temveč bi bila tudi velika spodbuda za evropska podjetja in delovna mesta.
- **Učinkovita raba virov:** Dokaj daleč od njenih finančnih in okoljskih stroškov – vključno z onesnaževanjem zraka in podnebnimi spremembami – predstavlja energetska poraba EU netrajnostno rabo naravnih virov. Varčevanje z energijo je ključno, če želimo ustaviti porabo več virov, kot jih lahko Zemlja trajnostno zagotovi.

EU si ne more privoščiti, da ne bi zmanjšala rabe energije. Toda kljub temu, da so ukrepi za učinkovito rabo stroškovno učinkoviti, do njih ne pride samodejno. Zato je potrebna rešitev, ki bo zagotovila, da Evropa dobi politike, ki jih potrebuje, da bo deležna vseh ugodnosti varčevanja z energijo.

Tudi zelo visoka cena ogljika ne bi bila zagotovilo, da bo prišlo do varčevanja in prihrankov. Za odpravo ovir pri varčevanju z energijo so potrebne inovacije in investicije. Izkušnje kažejo, da ko gre za podnebne in energetske politike, se spremembe ne zgodijo brez zavezujočih ciljev. Indikativni cilji, kot je cilj EU za 20 % energetskih prihrankov do leta 2020, so se izkazali za popolnoma neučinkovite.

Focus, društvo za sonaraven razvoj
Focus Association for Sustainable Development
Pisarna/Office: Trubarjeva 50, 1000 Ljubljana, SI
Sedež/Headquarters: Maurerjeva 7, 1000 Ljubljana, SI
+386 1 515 40 80
www.focus.si
info@focus.si

Za učinkovite podnebne in energetske politike je potrebno delovati hitro. Kredibilna podnebna in energetska politika EU do leta 2020 in 2030 mora vključevati pravno zavezujoče cilje za energetske prihranke.

S spoštovanjem,

Tomislav Tkalec